

Microsoft aviz Parlament

1. MIHĂILESCU PETRU SERBAN (în prezent senator – Parlamentul României)

- ministru coordonator al SGG în perioada decembrie 2000 – octombrie 2003;
- în prezent senator în Parlamentul României

având atribuții în:

- *stabilirea direcțiilor strategice pentru trecerea la societatea informațională în România;*
- *aprobarea proiectelor directe și a bugetelor anuale aferente acestora, din domeniul comunicațiilor și tehnologiei informației, ale instituțiilor publice, astfel cum sunt definite în [Legea nr. 72/1996](#) privind finanțele publice, și ale companiilor/societăților naționale sau ale societăților comerciale la care statul este acționar majoritar;*
- *aprobarea și coordonarea proiectelor mai mari de 100.000 euro, din domeniul comunicațiilor și tehnologiei informației, ale instituțiilor publice, astfel cum sunt definite în Legea nr. 72/1996;*
- *aprobarea proiectelor din domeniul comunicațiilor și tehnologiei informației care necesită **garanții guvernamentale**;*
- *organizarea, coordonarea și controlul aplicării legilor, ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a ordinelor și instrucțiunilor emise potrivit legii, cu respectarea limitelor de autoritate și a principiului autonomiei locale a instituțiilor publice și a agenților economici;*
- *inițierea și avizarea de proiecte de lege, ordonanțe, hotărâri ale Guvernului, în condițiile stabilite prin metodologia aprobată de Guvern;*

- fundamentare și elaborarea de propuneri pentru bugetul anual al Ministerului.

- l-a determinat pe ministrul Bejenariu Eugen să semneze HG nr. 1473/2003, HG nr. 470/2004 și respectiv Contractul de licențiere Microsoft în condițiile pe care le negociase în perioada în care își desfășurase activitatea ca ministru coordonator al Secretariatului General al Guvernului, respectiv acceptând oferta tehnică și financiară transmisă de firma Fujitsu Siemens Computers, fără a-i aduce la cunoștință existența unor impedimente juridice decurgând din faptul că această firmă nu era unic distribuitor de licențe Microsoft pentru a beneficia de încheierea contractului prin încredințare directă și fără a detalia modalitatea de stabilire a prețului, respectiv prețul practicat de Microsoft, discount-ul acordat în considerarea Guvernului României și prețul de vânzare al Fujitsu Siemens Computers,

- în perioada aprilie – noiembrie 2004, a pretins și primit o parte din suma de circa 20 milioane USD virată de Fujitsu Siemens Computers în contul unor societăți de tip off – shore cu titlu de consultanță și asistență tehnică aferentă contractului încheiat cu Guvernul României pentru ca în baza influenței pe care o avea să asigure încheierea contractului în condițiile propuse de firma Fujitsu Siemens Computers.

fapte ce întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de instigare la abuz în serviciu prev. de art. 47 C pen. rap. la art. 297 C pen. rap. la art. 309 C pen., trafic de influență prev. de art. 7 din Legea 78/2000 rap. la art. 291 C pen., spălare de bani prev. de art. 39 din Legea 656/2002, cu aplicarea art. 35 și art. 38 C pen. și cu aplic. art. 5 C pen.

2. ECATERINA ANDRONESCU (în prezent senator – Parlamentul României)

- ministrul Educației și Cercetării în perioada: 28 decembrie 2000-19 iunie 2003; 22 decembrie 2008 - 1 octombrie 2009; ministrul Educației, Cercetării și Inovării; 2008-2012:

- membru al Grupului de Promovare a Tehnologiei Informației în România

având atribuții în:

- ***stabilirea direcțiilor strategice pentru trecerea la societatea informațională în România;***

- ***aprobarea proiectelor directe și a bugetelor anuale aferente acestora, din domeniul comunicațiilor și tehnologiei informației, ale instituțiilor publice,*** astfel cum sunt definite în [Legea nr. 72/1996](#) privind finanțele publice, și ale companiilor/societăților naționale sau ale societăților comerciale la care statul este acționar majoritar;

- ***aprobarea și coordonarea proiectelor mai mari de 100.000 euro,*** din domeniul comunicațiilor și tehnologiei informației, ale instituțiilor publice, astfel cum sunt definite în Legea nr. 72/1996;

- aprobarea proiectelor din domeniul comunicațiilor și tehnologiei informației care necesită ***garanții guvernamentale;***

- ***organizarea, coordonarea și controlul aplicării legilor, ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a ordinelor și instrucțiunilor emise potrivit legii,*** cu respectarea limitelor de autoritate și a principiului autonomiei locale a instituțiilor publice și a agenților economici;

- *inițierea și avizarea de proiecte de lege, ordonanțe, hotărâri ale Guvernului*, în condițiile stabilite prin metodologia aprobată de Guvern;

- fundamentare și elaborarea de propuneri pentru bugetul anual al Ministerului.

- a procedat la aprobarea bugetului pentru derularea Programului „Sistem Educațional Informatizat” și respectiv pentru proiectul ce a vizat licențierea Microsoft; a inițiat și avizat proiecte de Hotărâri de Guvern prin care a urmărit favorizarea firmelor Compaq și Siveco, respectiv firmele colaboratoare ale acestora (Memorandumul din data de 31.08.2001, Memorandumul cu privire la începerea a „Proiectului național de implementare a învățământului alternativ de educație asistată pe calculator” încheiat între MEC, SIVECO, HP, IBM. HG nr. 828/31 iulie 2002, HG nr. 1220/07.11.2002, HG nr. 1108/2003, HG nr. 684/2003, HG nr. 1352/2003 ș.a); *a stabilit printr-un Memorandum firmele care să participe la realizarea proiectului atestând în mod nereal că acestea fac parte dintr-un consorțiu*; a stabilit procente de participare la proiect în favoarea anumitor firme; a acceptat cesiunea contractului de către SIVECO deși invocase necesitatea achiziției de la aceeași sursă; a înlesnit firmei SIVECO și colaboratorilor săi încheierea contractului în condițiile lipsei de competiție , încheind contractul în condiții oneroase pentru Minister, toate acestea având drept consecință prejudicierea bugetului de stat ca urmare a achiziției de servicii și produse la prețuri peste valoarea de piață: licențe cu circa 30 – 40% mai scumpe, calculatoare și produse software la prețuri cu până la 50% mai mari decât cele pentru aceleași produse sau produse similare de pe piață.

- în perioada 2001 -2009 a pretins și primit de la firma SIVECO și firmele colaboratoare foloase necuvenite constând în sume de bani sau calculatoare, pentru sine sau pentru altul, în scopul de a le asigura derularea unor proiecte cu Ministerul,

fapte ce întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de abuz în serviciu prev. de art. 297 C pen. rap. la art. 309 C pen., luare de mită prev.

**de art. 7 din Legea 78/2000 rap. la art. 289 C pen., trafic de influență prev.
de art. 7 din Legea 78/2000 rap. la art. 291 C pen. și spălare de bani prev.
de art. 29 din Legea 656/2002, cu aplicarea art. 35 și art. 38 C pen. și cu
aplic. art. 5 C pen.**

În fapt, s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunilor de trafic de influență prev. de art. 6 din Legea nr. 78/2000 rap. la art. 291 alin. 1 C. pen., luare de mită prev. de art. 6 din Legea 78/2000 rap. la art. 289 C pen., dare de mită prev. de art. 6 din Legea 78/2000 rap. la art. 290 C pen., abuz în serviciu prev. de art. 13² din Legea 78/2000 rap. la art. 297 C. pen. rap. la art. 309 C pen., cu aplic. art. 5 C pen., fapte în legătură cu încheierea și derularea următoarelor proiecte și contracte:

- „Contractul de închiriere de licențe Microsoft de tip Enterprise Agreement Subscription” încheiat între Guvernul României și Microsoft Ireland prin intermediul Fujitsu Siemens Computers Austria GesmbH, în valoare de **105 milioane USD**, derulat în perioada **2004-2009**,
- „Contractul de închiriere de licențe Microsoft de tip Enterprise Agreement Subscription” încheiat între Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale și consorțiul D-CON.NET (MCSI MS-EAS), în valoare de **96 milioane EUR**, derulat în perioada **2009-2013** (extins în **2013** cu **33 milioane EUR**, contract în derulare).
- Contractul privind Sistemul Educațional Informatizat (MEC SEI) încheiat între Siveco și Ministerul Educației, în valoare de **124 milioane EUR** (contract derulat în 6 etape în perioada 2001-2009);
- Contractul privind Sistemul Integrat pentru Securizarea Frontierei de Stat (MAI SISF) încheiat între EADS Deutschland GmbH Germania și Ministerul de Interne, în valoare de **534 milioane EUR** (extins în 2009 cu **200 milioane EUR**).

Aspecte privind sesizarea

La data de 21.05.2013, a fost înregistrată la Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, **sesizarea**

formulată de Corpul de Control al Primului – Ministru urmare a acțiunii de control efectuată la Ministerul pentru Societatea Informațională și la Ministerul Educației Naționale în legătură cu închirierea de licențe educaționale.

Se reține în cuprinsul sesizării că ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului Daniel Petru Funeriu și ministrul comunicațiilor și societății informaționale Valerian Vreme au semnat și promovat spre aprobare „**Nota privind licențele Microsoft utilizate de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în școli**” în care s-a consemnat împrejurarea necorespunzătoare adevărului conform căreia acordul cadru nr. 32/12.08.2009 încheiat în baza HG nr. 460/2009 „permite încheierea unui contract subsecvent referitor la suplimentarea numărului de licențe ale MECTS, pentru școli” în condițiile în care HG nr. 460/2009 nu a fost reglementată situația licențelor destinate unităților de învățământ, având drept consecință încheierea contractului de furnizare produse nr. 108/17.08.2011 în baza căruia MCSI a efectuat plăți în sumă totală de 8.825.673,50 euro.

Se arată, de asemenea, în cuprinsul sesizării că, ministrul Daniel Petru Funeriu și-a exercitat în mod defectuos atribuțiile de serviciu prin faptul că a comandat în mod ferm și imperativ MCSI închirierea unui număr de 179.259 licențe pentru pachete de tip ProDesktop și 6.828 licențe pentru sisteme de operare Windows Server, în condițiile în care necesarul de licențe a fost stabilit în mod defectuos, fără a ține seama de configurația hardware a computerelor, fiind luate în calcul toate stațiile de lucru și serverele achiziționate în perioada 2001 – 2008 prin programele SEI 1 – SEI 5 și rural, ceea ce a determinat încheierea contractului de furnizare produse din .2011 în baza căruia MCSI s-a obligat să plătească prețul aferent numărului total de 179.259 licențe mai mare cu 72.990 față de numărul de licențe utilizabile în sistemul educațional în raport cu numărul de computere compatibile cu noile produse software, având drept consecință crearea unei obligații de plată a unui preț cu aproximativ 5,4 milioane euro mai mare decât prețul pentru închirierea licențelor efectiv utilizabile.

La data de **05 iunie 2013** , întrucât din Raportul de control întocmit de Corpul de Control al Primului – Ministru, rezultau indicii cu privire la încheierea în condiții nelegale a contractului comercial de închiriere licențe din 15.04.2004 extins ulterior pentru produse educaționale Microsoft, a actelor adiționale la acest contract precum și a contractelor aferente derulării Programul „Sistem Educațional Informatizat” (SEI), Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, **s-a sesizat din oficiu cu privire la săvârșirea unor infracțiuni de abuz în serviciu și respectiv a unor infracțiuni de corupție în legătură cu derularea acestor contracte.**

Pentru a stabili dacă achiziția de licențe pentru pachete de tip ProDesktop și sisteme de operare Windows Server destinate unităților de învățământ s-a efectuat în mod defectuos, respectiv dacă la stabilirea necesarului de licențe persoanele implicate aveau posibilitatea de a verifica dacă produsele software sunt compatibile configurației hardware a stațiilor de lucru și serverelor achiziționate în perioada 2001 – 2008, prin programele SEI I – SEI V și Rural se impune a se stabili dacă aceste echipamente corespund specificațiilor din documentațiile de achiziție ce au stat la baza derulării programelor mai sus menționate. Se impune de asemenea a se stabili dacă produsele software aferente programelor SEI I – SEI V au fost implementate și dacă, raportat la aceste produse software, achiziția din 2009 este lipsită de fundamentare din punct de vedere tehnic.

Pentru a verifica dacă HG 460/2009 permitea încheierea unui contract subsecvent referitor la suplimentarea numărului de licențe al MECTS pentru școli se impune a se verifica dacă extinderea contractului de închiriere licențe din /15.04.2004 cu privire la produse educaționale Microsoft, s-a efectuat în condiții legale.

I. Aspecte cu privire la contractul comercial de închiriere licențe din /15.04.2004, extinderea acestuia pentru produse educaționale Microsoft și actele adiționale încheiate.

La data de 04.09.2003, primul ministru Adrian Năstase a aprobat Memorandumul privind „Parteneriatul strategic între Guvernul României și Microsoft”, memorandum inițiat de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației – ministru Dan Nica, și avizat de Ministrul Integrării Europene – Hildegard Puwak, Ministrul Afacerilor Externe – Mircea Geoană, Ministrul pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului. Prin acest memorandum s-a aprobat semnarea de către ministrul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației a unei scrisori de intenție între Guvernul României și Microsoft.

La data de 17.09.2003, la Roma, a fost semnat Acordul privind parteneriatul strategic între Guvernul României și Microsoft. Prin acest document Microsoft își exprima intenția de a oferi Guvernului „*un acord special pentru obținerea de licențe pentru produsele Microsoft la prețuri speciale, guvernamentale*”.

La data de 01.10.2003 Microsoft România și Fujitsu Siemens Computers au semnat o ofertă comună ce cuprindea: Microsoft Business Agreement, Microsoft Enterprise Agreement Subscription, Microsoft Select, formulare de înscriere și o ofertă de finanțare în valoare de 41.909.325 USD, valabilă până la 15.03.2004 pe care au transmis-o la Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației în atenția ministrului Dan Nica. Potrivit acestui document, în condițiile acceptării ofertei derularea contractului semnat cu firma Microsoft urma a se realiza prin intermediul Fujitsu Siemens Computers care era Large Account Reseller (LAR) la nivel european. Această ofertă este semnată de Florică Claudiu - director Reprezentanță Fujitsu Siemens Computers și Silviu Hotăran – General Manager Microsoft România.

Urmare a cercetărilor efectuate s-a stabilit că SC Microsoft România SRL este o filială a Microsoft Corporation care se ocupă în principal cu activități de marketing și servicii de suport tehnic, Microsoft Ireland Operations Limited fiind singura entitate Microsoft autorizată de Microsoft Corporation să deruleze activități legate de licențiere a produselor Microsoft pe teritoriul Europa, Orientul Mijlociu și Africa, inclusiv încheierea contractelor de licențiere software Microsoft, determinarea de prețuri recomandate, stabilirea de prețuri către distribuitori, acordarea de discount-uri către distribuitori, precum și încheierea contractelor de distribuție cu partenerii săi. Mai mult, în arhiva SC Microsoft România SRL nu au fost identificate cele două oferte comune Fujitsu Siemens Computers - Microsoft, singurul document identificat fiind un document scanat (tașat unei corespondențe electronice) ce a fost transmis de către un reprezentant de la Fujitsu Siemens Computers. Această corespondență denotă că documentul a fost creat de reprezentanții Fujitsu Siemens Computers și a fost semnat de Hotăran Silviu contrar atribuțiilor ce îi reveneau.

*

La data de 11.12.2003 a fost emisă HG nr. 1473 prin care Secretariatul General al Guvernului a fost împuternicit să semneze cu Fujitsu Siemens Computers GmbH Austria, partenerul european al Microsoft Ireland Operations Limited, contractul cadru de cumpărare licențe Microsoft. Secretariatul General al Guvernului a fost împuternicit să semneze contractul cadru pe o durată 5 ani, începând cu anul 2004, și să facă plata din bugetul aprobat, prin aplicarea art. 12 lit. a din OUG nr. 60/2001.

Nota de fundamentare ce stat la baza emiterii acestei hotărâri de guvern are ca inițiatori Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației – ministru Nica Dan, și Secretariatul General al Guvernului – ministru coordonator Eugen Bejinariu, și este avizată de Ministerul Finanțelor Publice – ministru Mihai

Nicolae Tănăsescu și Ministerul Justiției. Prin Nota de fundamentare se propune aprobarea proiectului de hotărâre de guvern prin care să fie mandatat Secretariatul General al Guvernului să semneze, în numele Guvernului României, un contract cadru de licențiere valabil pe 5 ani cu Microft Ireland Operations Limited și partenerul său european - Fujitsu Siemens Computers cu precizarea că acest contract este aferent unui număr de 50.000 de utilizatori din administrația publică centrală (Guvern, ministere, agenții guvernamentale, alte instituții subordonate Guvernului).

Potrivit art. 12 lit. a din OUG nr. 60/2001 autoritatea contractantă avea dreptul de a aplica procedura de negociere cu o singură sursă atunci când produsele, lucrările sau serviciile pot fi furnizate, executate sau prestate doar de un singur contractant din motive de natură tehnică, artistică sau din motive legate de protecția unui drept de exclusivitate asupra acestora.

În data de 15 decembrie 2003, după aprobarea Hotărârii de Guvern, Secretariatul General al Guvernului a solicitat de la Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, documentele care atestă **calitatea Fujitsu Siemens Computers GmbH Austria de partener abilitat Microsoft.**

Din verificările efectuate rezultă că, în textul inițial al Hotărârii de Guvern, așa cum fusese înaintată de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, era prevăzută contractarea unei finanțări externe de 42.000.000 USD, fapt ce denotă că ministrul Nica Dan își însușise deja termenii ofertei transmisă de Fujitsu Siemens Computers GmbH. Cu privire la această ofertă nu se face însă nici o referire în Nota de fundamentare.

*

La data de 12 martie 2004, Fujitsu Siemens Computers și Microsoft România au transmis la Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației o nouă ofertă comună - actualizată, valabilă până la data de 30 martie 2004, propunerea trimisă incluzând și o ofertă de finanțare prin credit furnizor din partea Fujitsu

Siemens Computers. Conform ofertei transmisă prețul închirierii licențelor pentru o perioadă de 5 ani era de 43.665.855 USD. În cazul în care era acceptată propunerea de finanțare prin credit furnizor, prețul produselor se ridica la 54.694.746,50 lei, **costurile de finanțare fiind deci de circa 11.000.000 USD.**

Această ofertă este semnată de Claudiu Florică din partea Fujitsu Siemens Computers GmbH și Artopolescu Ovidiu din partea Microsoft România.

Urmare a cercetărilor efectuate s-a stabilit că SC Microsoft România SRL este o filială a Microsoft Corporation care se ocupă în principal cu activități de marketing și servicii de suport tehnic, Microsoft Ireland Operations Limited fiind singura entitate Microsoft autorizată de Microsoft Corporation să deruleze activități legate de licențiere a produselor Microsoft pe teritoriul Europa, Orientul Mijlociu și Africa, inclusiv încheierea contractelor de licențiere software Microsoft, determinarea de prețuri recomandate, stabilirea de prețuri către distribuitori, acordarea de discount-uri către distribuitori, precum și încheierea contractelor de distribuție cu partenerii săi. Mai mult, în arhiva SC Microsoft România SRL nu au fost identificate cele două oferte comune Fujitsu Siemens Computers - Microsoft, singurul document identificat fiind un document scanat (atașat unei corespondențe electronice) ce a fost transmis de către un reprezentant de la Fujitsu Siemens Computers. Această corespondență denotă că documentul a fost creat de reprezentanții Fujitsu Siemens Computers și a fost semnat de Artopolescu Ovidiu contrar atribuțiilor ce îi reveneau.

*

Prin HG nr. 470/01.04.2004 a fost abrogată HG nr. 1473/2003, fiind aprobată încheierea între Guvernul României și Fujitsu Siemens Computers GmbH, a contractului comercial de închiriere de licențe referitor la produsele Microsoft. S-a aprobat încheierea între Guvernul României și Microsoft Ireland

Operations Limit a „Contractelor tehnice relevante Microsoft”. Totodată a fost împuternicit ministrul pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului să semneze contractele. Ministerul Finanțelor Publice și Secretariatul General al Guvernului au fost împuternicite să emită o scrisoare de confort către finanțatorul firmei Fujitsu Siemens Computers GmbH.

Nota de fundamentare a hotărârii de guvern are ca inițiatori Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației –, și Secretariatul General al Guvernului –. Este avizată de Ministerul Finanțelor Publice –și Ministerul Justiției –

În cuprinsul Notei de fundamentare se arată că urmare a verificărilor efectuate Ministerul Finanțelor Publice a ajuns la concluzia că modalitatea de finanțare a acestui proiect prevăzută prin HG 1473/2003, care presupunea disponibilizarea de la fondul de rezervă a sumelor cu această destinație, din bugetele ordonatorilor de credite, și alocarea unei astfel de sume în bugetul Secretariatului General al Guvernului, nu se poate realiza, fondurile fiind insuficiente pentru plata integrală la data încheierii contractului, a licențelor închiriate. Toate acestea în condițiile în care, în luna decembrie 2003, Ministerul Finanțelor Publice aviza existența bugetului necesar.

De asemenea, în cuprinsul Notei de fundamentare, se atestă, **în mod nereal**, că Fujitsu Siemens Computers GmbH „**este desemnat de Microsoft Ireland Operations Limited ca unic partener abilitat să semneze acest contract comercial de închiriere de licențe, să livreze produsele software Microsoft precum și să primească prețul pentru aceste produse, în cuantumul și în modalitățile prevăzute în contractul comercial de închiriere de licențe**”.

Din cercetările efectuate a rezultat că la nivelul anului 2004 în România erau autorizate ca Large Account Reseller un număr de 4 companii:

- **SC DimSoft SRL**

- SC Net Consulting SRL
- SC Radix Company SRL
- Fujitsu Siemens Computers GmbH.

Mai mult, în arhiva Microsoft nu a fost identificat un document din care să rezulte că Fujitsu Siemens Computers GmbH este „unic partener să semneze acest contract”.

Tot din cercetările efectuate a rezultat că, în 2004 Ministerul de Justiție a avizat favorabil proiectul de Hotărâre a Guvernului precizând:

„În opinia noastră, încheierea contractului comercial de închiriere de licență reprezintă o achiziție publică, în sensul dispozițiilor art. 3 lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, potrivit art. 2 din proiect, plata ratelor urmând a fi suportată din bugetul de stat (...), deci din fonduri publice.”

Se propune ca, în Nota de fundamentare, să se menționeze că situația obiectivă din cauză se circumscrie uneia din ipotezele enumerate la art. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001.

Contrar celor expuse Contractul comercial de închiriere de licențe Microsoft trebuia încheiat între Guvernul României și Microsoft Ireland Operations Limited reprezentat de firma Fujitsu Siemens Computers GmbH Austria în baza unei împuterniciri – înscris sub semnătură privată anexă la Hotărârea de Guvern în care nu se face referire la semnarea contractului cadru de licențiere (contractul comercial), ci doar la contractele tehnice.

Mai mult, Microsoft nu era parte în contractele comerciale cu beneficiarii licențelor, vânzarea/inchirierea efectuându-se doar prin intermediul unor companii autorizate.

Valoarea contractului a fost de 54.567.465 USD, iar plata urma ase efectua în 9 rate semestriale:

- rata 1 - 8.590.265 USD – termen de plată 15 aprilie 2005
- rata 2 – 6.474.398 USD – termen de plată 15 octombrie 2005
- rata 3 – 6.256.052 USD – termen de plată 15 aprilie 2006
- rata 4 – 6.089.523 USD – termen de plată 15 octombrie 2006
- rata 5 – 5.843.742 USD – termen de plată 15 aprilie 2007
- rata 6 – 5.672.317 USD – termen de plată 15 octombrie 2007
- rata 7 – 5.456.925 USD – termen de plată 15 aprilie 2008
- rata 8 – 5.257.420 USD – termen de plată 15 octombrie 2008
- rata 9 – 4.926.823 USD – termen de plată 15 aprilie 2009.

*

La data de 15.04.2004, Guvernul României și Microsoft Ireland Operation Limited, prin FSC GesmbH Austria au încheiat contractul comercial de închiriere de licențe nr. 0115RO în valoare de 54.567.465 USD, conform căruia livrarea produselor / serviciilor trebuia efectuată în 30 zile iar plata urma a se efectua în 9 rate semestriale. Conform art. 6.1., Guvernul se obliga să emită o scrisoare de confort și bilete la ordin aferente fiecărei rate.

*

Prin HG nr. 1778/ 21 octombrie 2004, s-a aprobat extinderea contractului comercial de închiriere de licențe încheiat la data de 15.04.2004, între Guvernul României și Fujitsu Siemens Computers GmbH și pentru produse educaționale Microsoft, fiind mandatat Secretariatul General al Guvernului să semneze extinderea contractului.

Nota de fundamentare la HG nr. 1778/2004 are ca inițiatori Ministerul Educației și Cercetării –, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației – ministru Adriana Țicău, Ministrul pentru coordonarea Secretariatului General al Guvernului – Eugen Bejinariu, Ministerul Finanțelor Publice – ministru Mihai Nicolae Tănăsescu. În cuprinsul notei se face trimitere la Memorandumul privind „Programul Partener pentru Educație” semnat la data de 24 februarie 2004 de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, reprezentat de

ministrul Dan Nica, Ministerul Educației și Cercetării, reprezentat de ministrul Alexandru Athanasiu cu Microsoft Corporation. Se propune extinderea contractului de închiriere de licențe Microsoft, încheiat la data de 15.04.2004 și pentru produsele educaționale, deși firma Fujitsu Siemens Computers GmbH nu era distribuitor de produse educaționale Microsoft, iar contractul fusese încheiat pentru „administrația publică”.

Actul adițional nr. 1 la Contract a fost semnat la data de 03.11.2004. Valoarea acestuia a fost de 19.370.500 USD, iar plata s-a efectuat în 9 rate semestriale, în favoarea furnizorului fiind emise 9 bilete la ordin în format internațional:

- rata 1 – 3.154.193 USD – termen de plată 10 noiembrie 2005
- rata 2 – 2.306.720 USD – termen de plată 15 aprilie 2006
- rata 3 – 2.226.714 USD – termen de plată 15 noiembrie 2006
- rata 4 – 2.146.707 USD – termen de plată 15 aprilie 2007
- rata 5 – 2.066.700 USD – termen de plată 15 noiembrie 2007
- rata 6 – 1.988.452 USD – termen de plată 15 aprilie 2008
- rata 7 – 1.908.005 USD – termen de plată 15 noiembrie 2008
- rata 8 – 1.826.680 USD – termen de plată 15 aprilie 2009
- rata 9 – 1.746.329 USD – termen de plată 15 noiembrie 2009.

Guvernul se obliga să emită o scrisoare de confort semnată de SGG și Ministerul Finanțelor și 9 bilete la ordin. Obligația de livrare era considerată integral îndeplinită la data notificării privind predarea a 200 kituri de instalare.

Există indicii rezonabile în sensul că extinderea contractului comercial de închiriere licențe pentru produse educaționale Microsoft s-a efectuat în condiții nelegale întrucât Fujitsu Siemens GesmbH Austria nu era autorizat pentru distribuire de licențe educaționale iar contractul de tip LAR semnat cu Fujitsu Siemens Computers GmbH nu prevedea posibilitatea achiziționării de licențe educaționale.

De altfel, spre deosebire de contractul cadru, la art. 10 din Actul adițional nr. 1 se prevede că Fujitsu Siemens Computers GmbH poate cesiona în tot sau în parte creanțele pe care le are asupra Licențiatului, aspect ce denotă că la momentul inițierii Hotărârii de Guvern, Ministerul Comunicațiilor și Ministerul de Finanțe aveau cunoștință că Fujitsu Siemens Computers GmbH nu era distribuitor de produse educaționale Microsoft.

*

Prin HG nr. 199/2008 contractul a fost trecut de la Secretariatul General al Guvernului la Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației.

La data de 20.06.2008, în conformitate cu dispozițiile HG nr. 199/2003 și HG 634/2008, a fost semnat Actul adițional nr. 2/20.06.2008 între Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (reprezentat prin ministrul Karoly Borbely) și Fujitsu Siemens Computers GmbH Austria, având ca obiect achiziționarea a 39.385 licențe, începând cu 2006, și o valoare de 26.172.156 USD.

*

Prin HG nr. 1193/24.09.2008, Guvernul a împuternicit Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației să semneze actul adițional nr. 3 la contractul comercial de închiriere licențe din /15.04.2004 pentru suma de 31.144.865,64 lei din care TVA – 4.972.709,64 dolari.

Prin HG nr. 1451/12.11.2008, a fost aprobată încheierea Actului Adițional nr. 4 la contractul comercial din 15.04.2004, fiind mandatat Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației pentru semnarea acestuia. Actul adițional nr. 4 a fost încheiat la data de 25.11.2008, are ca obiect achiziționarea a 63.799 licențe la o valoare de 22.458.396,1 USD, la care se adaugă 4.267.095,26 USD TVA.

Cu privire la plată se prevede că aceasta se va efectua în contul Fujitsu Siemens Computers - Sucursala București, obligația contractuală urmând a fi considerată ca fiind îndeplinită la data livrării celor 19 kituri.

Factura nr. 3/02.12.2008 emisă de FSC în baza acestui act adițional a fost stornată în luna noiembrie 2010 întrucât firma Fujitsu a constatat că anumite servicii nu au fost prestate și a sesizat beneficiarul cu privire la existența unor documente cu un conținut nereal.

II. Aspecte cu privire la Contractul de închiriere de licențe Microsoft de tip Enterprise Agreement Subscription” încheiat între Ministerul Comunicațiilor si Societății Informaționale și consorțiul D-CON.NET (MCSI MS-EAS)

La data de 08.04.2009, Fujitsu Siemens Computers a notificat Ministerul Comunicațiilor si Societății Informaționale cu privire la încetarea dreptului de utilizare a licențelor începând cu 26.04.2009. În acest context, în data de 15.04.2009 a fost emisă HG nr. 460 prin care s-a aprobat desfășurarea procedurii de licitație deschisă, licitație restrânsă sau negociere cu publicare prealabilă a unui anunț de participare în vederea încheierii unui acord cadru pentru perioada 2009 . 2012 pentru achiziția dreptului de utilizare produse software prin închiriere cu opțiune de cumpărare.

Din verificările efectuate de Corpul de control al primului ministru a rezultat că Reprezentanții Microsoft Ireland Operations Limited au transmis către Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale - ministru Valerian Vreme, și Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului - ministru Daniel Petru Funeriu, faptul că ordinul de licențiere „Microsoft Schoof” a expirat la 30.11.2009 și că se impune încheierea unui nou acord pentru licențele Microsoft folosite în sistemul educațional public.

De

asemenea, aceștia au notificat faptul că, în situația în care nu se încheie un

nou acord „Microsoft Schoof, trebuie să înceteze utilizarea produselor software Microsoft pe toate computerele înscrise în ordinul de licențiere menționat.

În perioada în care licențele educaționale erau utilizate fără a exista un temei legal sau contractual, cu adresa nr. 10.126/19.01.2011, semnată de ministru Daniel Petru Funeriu, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a comunicat Ministerului Comunicațiilor și Societății

Informaționale necesarul de licențe Microsoft utilizate în sistemul de învățământ, respectiv 179.259 licențe pentru pachete de tip Desktop Educațional și 6.828 licențe pentru sisteme de operare Windows Server.

Se reține în Raportul de control că, prin adresa nr. 12211/05.07.2011, ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului Daniel Petru Funeriu, a solicitat într-un mod ferm și imperativ ministrului Valerian Vreme să ia măsurile necesare pentru a asigura licențele necesare în sistemul educațional, în cantitățile specificate în adresa nr. 10.126/19.01.2011. Astfel, în adresa nr. 12211/05.07.2011 s-au susținut următoarele: **„vă solicit luarea măsurilor care se impun din punct de vedere legal pentru asigurarea licențelor necesare în sistemul educațional așa cum reiese din adresa mai sus menționată”**.

Se reține, de asemenea că, împuternicirea acordată Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale de către Guvernul României prin H.G. nr. 460/2009 a fost limitată la închirierea licențelor pentru produsele software Microsoft utilizate în instituțiile publice, expres prevăzute în anexa nr. 2 la actul normativ menționat. **Pentru închirierea**

licențelor educaționale era necesară extinderea împuternicirii, printr-un act normativ cu aceeași forță juridică, respectiv printr-o hotărâre a Guvernului.

Pentru a crea aparența că extinderea împuternicirii de a închiria licențele educaționale se poate realiza fără emiterea unui act normativ, ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, Daniel Petru Funeriu, și ministrul comunicațiilor și societății informaționale, Valerian Vreme, au semnat nota comună denumită ***„Notă privind licențele pentru produse Microsoft utilizate de către MECTS în școli”***.

În nota menționată s-a consemnat faptul că acordul-cadru încheiat în baza H.G. nr. 460/2009 *„permite încheierea unui contract subsecvent referitor la suplimentarea numărului de licențe ale MECTS, pentru școli”*. Această afirmație este considerată a fi necorespunzătoare adevărului, întrucât dispozițiile H.G. nr. 460/2009 nu au reglementat închirierea licențelor educaționale, ci numai a celor necesare unui număr de 29 instituții publice prevăzute în mod expres în anexa nr. 2 la actul normativ menționat. Pentru Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a fost prevăzut un necesar de 5.294 licențe, altele decât licențele educaționale.

Nota comună denumită *„Notă privind licențele pentru produse Microsoft utilizate de către MECTS în școli”* a constituit temeiul încheierii de către Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale cu D-CON.NET AG - lider de asociere a contractului de furnizare produse nr. 108/17.08.2011, având ca obiect livrarea unui număr de 179.259 licențe pentru pachete de tip ProDesktop și 6.828 licențe pentru sisteme de operare Windows Server. Cantitățile de licențe au fost stabilite în baza adresei Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 10.126/19.01.2011, semnată de domnul ministru Daniel Petru Funeriu.

Prețul total pentru închirierea licențelor, în perioada august 2011 - decembrie 2012, a fost de 13.904.599 EUR, după aplicarea unui discount motivat de faptul că licențele sunt folosite exclusiv în sistemul educațional. Prețul unitar (după aplicarea discountului) a fost de 53,73 EU R/licență/an pentru licențele ProDesktop și 73,01 EUR/licență/an pentru licențele Windows Server.

Raportul întocmit de Corpul de control concluzionează că potrivit dispozițiilor art. 13 din Regulamentul aprobat prin H.G. nr. 561/2009, în scopul exclusiv al informării cu privire la evoluția procesului de

soluționare a unor probleme specifice, inițiatorii actelor normative elaborează și transmit Guvernului o notă, însă **„nota nu poate constitui temei juridic pentru elaborarea, avizarea și adoptarea unui act normativ”**.

Se reține că o notă aprobată de primul - ministru nu reprezintă un act normativ și, prin urmare, nu poate constitui temei juridic pentru modificarea actelor normative, fără a se respecta procedura legală de modificare și completare a acestora.

Împuternicirea acordată Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale de Guvernul României, prin H.G. nr. 460/2009, a fost extinsă, în mod ilegal, printr-o notă semnată de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului Daniel Petru Funeriu și ministrul comunicațiilor și societății informaționale Valerian Vreme .

Prin nota aprobată de primul-ministru, în care s-au consemnat împrejurări necorespunzătoare adevărului, s-a creat aparența de legalitate pentru încheierea contractului de furnizare produse din 17.08.2011, având ca obiect achiziția dreptului de utilizare a licențelor educaționale Microsoft destinate unităților de învățământ de stat, contract care excede dispozițiilor *H.G. nr. 460/2009*.

Din ***Nota de informare cu privire la activitatea în cadrul Comisiei interministeriale de evaluare a opțiunilor strategice cu privire la Acordul Cadru privind utilizarea licențelor Microsoft***, numită prin Ordinul MCSI nr.768/15.10.2012, întocmită la data de 28.12.2012 la nivelul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, a rezultat faptul că „(...) s-a plătit pentru un număr mult mai mare de licențe închiriate decât numărul de licențe utilizabile în educație. ***Din recalcularea valorii contractului cu numărul de pachete egal cu numărul de calculatoare (...) a reieșit faptul că a fost angajată o sumă cu 5,4 milioane euro mai mare decât era necesar.***”

III. Aspecte cu privire la Programul „Sistem Educațional Informatizat”

(SEI)

La data de 23.05.2001 Grupul pentru Promovarea Tehnologiei Informației din cadrul Guvernului României a aprobat Programul „Sistem Educațional Informatizat” (SEI), privind implementarea sistemului alternativ de educație asistată de calculator prin dotarea unităților de învățământ cu laboratoare informatizate. Valoarea acestui proiect a fost estimată la circa 200 milioane dolari. În esență, programul SEI se referă la dotarea unităților de învățământ preuniversitar cu laboratoare informatice, tehnologia informatică urmând să fie folosită ca suport didactic. În cadrul acestui program școlile urmau a fi dotate cu 1.500 laboratoare informatizate.

Acest program s-a derulat în mai multe etape:

Etapa I

În data de 31 august 2001, la sediul Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor, între Ministerul Educației și Cercetării – reprezentat prin ministru

Ecaterina Andronescu și Valentin Cotârță – director de proiect, Ministerului Comunicațiilor și Tehnologia Informațiilor – reprezentant prin ministrul Dan Nica, S. C. General Felix S.A. reprezentată prin directorul general Pascanu Constantin, S.C. Compaq România reprezentată prin director general Pascadi Mihai, IBM România reprezentată prin director de vânzări Tudor Mihai, HP România reprezentată prin Horia Drăgan s-a semnat un „Memorandum” în cadrul căruia se arată că Ministerul Educației și Cercetării și Ministerului Comunicațiilor și Tehnologia Informațiilor susțin participarea ICE Felix S.A. alături de IBM, Compaq, HP și Siveco S.A. în cadrul proiectului „Accelerarea introducerii calculatoarelor și accesului la internet în instituțiile de învățământ preuniversitar”.

Prin același „Memorandum”, ICE Felix S.A. se angaja să „producă, să livreze și să integreze laboratoarele informatizate la cheie, la parametrii de calitate, fiabilitate și certificare compatibilă cu standardele internaționale în domeniul Tehnologiei Informației și în termenele stabilite, folosindu-și propria linie de credit în aceleași condiții ca și ceilalți parteneri”.

La punctul 5 din „Memorandum” se arată că semnatarii acestuia convin ca „participarea ICE Felix S.A. să fie în procent de 10% din numărul total de calculatoare livrabile în cadrul proiectului”. Celorlalți participanți le revenea un procent de 30% din totalul calculatoarelor în cadrul proiectului.

Volumul proiectului a fost estimat la 200 mil USD, eșalonați în perioada 2001 – 2003.

În ședința Guvernului din data de 25.20.2001 a fost aprobat Memorandumul cu tema „implementarea sistemului alternativ de educație asistată de calculator prin dotarea unităților de învățământ preuniversitar din România în laboratoare informatizate”.

În cuprinsul Memorandumului se arată că „laboratoarele informatizate ar fi trebuit instalate până la începutul anului școlar 2001 – 2002”, fiind destinate pentru: eficientizarea predării lecțiilor, administrarea de teste, studiu individual,

elaborarea de lucrări, accesul la internet, colaborarea între unitățile de învățământ, publicarea de lucrări.

În baza art. 12 lit. h din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, Ministerul Educației propunea „achiziționarea produselor și serviciilor, propuse de proiectul menționat anterior, *prin procedura negocierii cu o singură sursă*”, în conformitate cu prevederile art. 9 (1) lit. c din OUG nr. 60/2001 privind achizițiile publice, prin încheierea de contracte cu firmele Compaq Computer România, HP România, IBM România pentru furnizarea de calculatoare și servicii, iar Siveco România pentru dezvoltare și implementare de soft educațional.

În susținerea aplicării procedurii de negociere cu o singură sursă sunt invocate următoarele considerente:

- succesul înregistrat de proiectul de informatizare a admiterii la liceu pentru anul 2001, proiect implementat de consorțiul Compaq România, HP România, IBM România și Siveco România;

- oferta avantajoasă formulată pentru echipamente hardware de firmele Compaq, IBM, HP și Felix S.A., potrivit căreia firma Felix S.A. în revenea 10% din livrări;

- limitare în timp a ofertei;

- referințele și reputația la nivel mondial a firmelor Compaq – HP – IBM.

Cu privire la aplicarea disp. art. 12 lit. h din OUG nr. 60/2001 privind achizițiile publice a mai fost identificată o „Notă de fundamentare” întocmită de directorul general adjunct al Direcției Generale Informatizare, Relații Publice și Personal – Valentin Cotârță și aprobată de ministrul Ecaterina Andronescu.

În cuprinsul acestei note se arată că „la începutul lui octombrie 2001, Ministerul Educației și Cercetării s-a aflat în imposibilitatea de a atrage surse financiare de pe piața externă, ceea ce a impus găsirea unei alte soluții cu timp de realizare foarte scurt. Se arată că Ministerul Educației și Cercetării are în bugetul propriu fonduri cu această destinație și se propune „negocierea cu sursă

unică”, întrucât realizarea unei alte prevederi presupunea un termen minim de 72 zile și s-ar fi depășit anul financiar.

Din verificările efectuate rezultă că la capitolul VI – „Cheltuielile de capital” pentru anul 2001, Ministerul Educației și Cercetării a avut prevăzută suma de 1.363.900.000.000 lei (Ron).

La data de 26.11.2001, fără a exista o notă de fundamentare pentru necesarul laboratoarelor, fără a se efectua o negociere a prețului pe livrabile și servicii, Ministerul Educației și Cercetării a semnat cu Siveco România, în calitate de lider al consorțiului, contractul din /26.11.2001.

În Anexa 1 – Secțiunea 3, Condiții Specifice 2, Irina Socol – reprezentant al S.C. Siveco România S.A. a precizat:”configurațiile deja livrate de contract în zona pilot: liceul Grigorescu din Câmpina, liceul Octavian Goga din Miercurea Ciuc și liceul Aron din Miercurea Ciuc sunt conform proceselor verbale existente și *sunt diferite de cele menționate în prezenta anexă*”.

Durata contractului a fost de 90 zile, iar la termenul stabilit pentru încheierea recepției cantitative a fost 26.11.2001.

Prețul contractului a fost de 198.122.360 lei.

În data de 29.11.2001, cu acordul Ministerul Educației și Cercetării, S.C. Siveco România S.A., reprezentată prin Irina Socol, a încheiat cu S.C. Hewlett Packard (România) SRL, reprezentată prin Radu Enache – director general, contractul de cesiune (nr. MEC 2019/29.11.2001) potrivit căruia S.C. Siveco România S.A. a cesionat în mod irevocabil și necondiționat toate drepturile ce îi reveneau în temeiul condițiilor specifice prevăzute în Secțiunea 3 din Contract către S.C. Hewlett Packard SRL.

În data de 30.11.2001, S.C. Hewlett Packard SRL, reprezentată prin director general Radu Enache a cesionat către S.C. S & T System Integration & Technology Distribution AG – reprezentată prin Karl Tantscher, un contract de cesiune pentru toate drepturile care îi reveneau în temeiul Condițiilor Specifice prevăzute în Secțiunea 3 din Contract.

Contractul de cesiune este semnat pentru Karl Tantscher de către Dan Roman, iar din partea Ministerul Educației și Cercetării de semnatarii contractului cu Siveco România S.A.

Tot în data de 30.11.2001, S.C. Siveco România S.A. (prin director Irina Socol) a încheiat cu S.C. IBM România SRL (reprezentată prin director financiar Cateluța Cucu), cu acordul Ministerul Educației și Cercetării, contractul de cesiune (înregistrat la Ministerul Educației și Cercetării sub nr. 2021/30.11.2001) **pentru toate drepturile ce îi reveneau în temeiul Condițiilor Specifice prevăzute în Secțiunea 4 din Contract”.**

În data de 03.12.2001, S.C. Siveco România S.A. (reprezentată prin Irina Socol) a încheiat cu S.C. Compaq Computers România SRL (reprezentată prin director general Mihai Pascadi) un contract de cesiune (înregistrat la Ministerul Educației și Cercetării sub nr. 2022/03.12.2001) pentru toate drepturile care îi reveneau în temeiul Condițiilor Specifice în Secțiunea 2 din Contract. Cesiunea s-a făcut cu acordul Ministerul Educației și Cercetării.

La data de 03.12.2001, S.C. Compaq Computers România SRL a încheiat cu Ministerul Educației și Cercetării, Actul adițional nr. 1 la **contractul de cesiune nr. S/2022 din 03.12.2001 privind modalitatea de realizare a obiectivelor contractului.**

Este de precizat că Ministerul Educației și Cercetării nu a fost parte a contractului de cesiune, Actul adițional este semnat de ministrul Ecaterina Andronescu, director general Cristinal Iociu, Valentin Cotârță și Dinu Gheorghe.

Având în vedere cele expuse rezultă că Ministerul Educației și Cercetării a încheiat contractul nr. 4083/26.11.2001 cu încălcarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice, a principiului transparenței și al liberei concurențe.

Astfel:

- deși avea buget alocat pentru achiziția de laboratoare, pe parcursul anului 2001, Ministerul Educației și Cercetării nu a procedat la realizarea achiziției;

- în luna octombrie 2001, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Comunicațiilor și Tehnologia Informațiilor au încheiat cu firmele ICE Felix S.A., IBM, Compaq, HP și Siveco S.A. un Memorandum, prin care în considerarea firmei ICE Felix S.A. și impunând un procent de 10% din valoarea proiectului în favoarea acesteia, convin derularea proiectului cu aceste firme, stabilesc procente de participare și astfel înlătură mediul concurențial.

În data de 08.11.2001, Ministerul Educației și Cercetării a transmis către „consorțiul de firme format din Compaq România, HP România, IBM România și Siveco România” o invitație de participare pentru „achiziția de laboratoare informatice”.

La natura și cantitatea produselor se precizează:

- codul CPSA: 3002 – „Calculatoare și alte echipamente informatice”;
- codul 3001 2 – „Aparate de fotocopiat, aparate de tipărit offset, alte mașini de birou și părțile lor”;
- codul 3339 2 – „Aparate electrice pentru linii telefonice și telegrafie”.
- Codul 72 20 – „Realizarea de produse software”.

Cerințele din caietul de sarcini corespund ofertei societăților din presupusul consorțiu. Din cercetările efectuate rezultă că acest consorțiu nu era constituit și pentru a se eluda legea achiziției publice a fost încheiat contractul cu firma Siveco și ulterior drepturile din contract au fost cesionate.

Etapa a II-a.

Prin HG nr. 828/31.07.2002 s-a aprobat continuarea de către Ministerul Educației și Cercetării a proiectului de interes național privind implementarea sistemului alternativ de educație asistată pe calculator – „Sistem educațional informatizat”. Ministerul Educației și Cercetării a fost autorizat să contracteze o

finanțare de tip leasing financiar pentru o perioadă de 3 ani, în valoare de 6 mil. USD pentru asigurarea resurselor necesare derulării proiectului.

La art. 5 din ordonanță se precizează că se autorizează „achiziția publică prin procedura de negociere cu o singură sursă în temeiul art. 9 alin. 1 lit. c și art. 12 lit. b din OUG nr. 60/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 212/2002.

Nota de fundamentare ce a stat la baza emiterii HG nr. 828/31.07.2002 are ca inițiatori Ministerul Educației și Cercetării – ministru Ecaterina Andronescu și Ministerul Finanțelor Publice – ministrul Mihai Nicolae Tănăsescu.

Nota de fundamentare a fost avizată de ministrul MCTI – Dan Nica și de Ministerul Justiției.

În cuprinsul Notei de fundamentare se propune achiziționarea produselor și serviciilor necesare continuării Proiectului prin încheierea unui contract cu S.C. Siveco România S.A. și cesionarii săi, în conformitate cu disp. art. 9 alin. 1 lit. c și art. 12 alin. 1 lit. b din OUG nr. 60/2001.

În susținerea dispozițiilor art. 12 alin. 1 lit. b din OUG nr. 60/2001 se arată că extinderea aferentă anului 2002 a numărului de laboratoare informatizate trebuie să se realizeze până la începerea anului școlar 2002 – 2003, iar procentul de suplimentare și extindere a echipamentelor deja achiziționate necesită contractarea de produse și servicii similare și de aceeași calitate în vederea continuării implementării Proiectului.

Este invocată necesitatea achiziționării de produse cu aceleași caracteristici pentru evitarea oricăror incompatibilități.

Prin HG nr. 1220/07.11.2002 a fost modificat art. 2 al HG nr. 828/2002, fiind autorizat Ministerul Educației și Cercetării să contracteze o finanțare de tip leasing pe 3 ani cu valoare de achiziție de 51.750.000 USD, la care se adaugă costurile, dobânzile, taxele și impozitele.

În data de 10.09.2002, Ministerul Educației și Cercetării a transmis către firma Siveco și „*partenerii săi*” o invitație de participare pentru negocieri comerciale privind implementarea sistemului alternativ de educație asistată pe calculator – „SEI”.

La punctul 3 din Invitație se precizează „natura și cantitatea produselor” ce urmau a fi achiziționate:

- codul CPSA: 3002 – Calculatoare și alte echipamente informatice – aparate de fotocopiat, aparate de tipărit offset, alte mașini de birou și părțile lor;
- aparate electrice pentru linii telefonice și telegrafice;
- realizarea de produse software;

Invitația de participare nu face distincție cu privire la „partenerii Siveco” și este semnată de ministrul Ecaterina Andronescu.

În baza HG nr. 828/2002, modificată prin HG nr. 1220/2002 Ministerul Educației și Cercetării a fost autorizat să contracteze o finanțare de tip leasing financiar pe o perioadă de 3 ani, cu valoare de achiziție de 51.750.000 USD.

În data de 05.11.2002, între Ministerul Educației și Cercetării și AGV Internațional Leasing GMBH, s-a încheiat un contract de leasing financiar înregistrat cu nr. 12205/18.11.2002 pentru suma de 51.749.618 USD pe o perioadă de 3 ani.

Etapa a III-a

În luna decembrie 2003, în baza HG nr. 1108/25.09.2003 și HG nr. 1352/18.11.2003, a fost semnată o extensie a contractului în valoare de 20 milioane dolari, urmare a unei proceduri de negociere directă cu firma Siveco care îi avea ca și subcontractori pe S.C. Hewlett Packard România SRL și S.C. IBM România SRL.

Cu adresa nr. 2226/MC/08.05.2003, Ministerul Educației și Cercetării sub semnătura secretarului general Mihnea Costoiu a transmis la Ministerul

Finanțelor Publice un proiect de hotărâre de Guvern pentru autorizarea Ministerul Educației și Cercetării de a achiziționa tehnică de calcul și servicii prin finanțare de tip leasing.

În Nota de fundamentare se face referire la un Memorandum aprobat în ședința de Guvern din data de 25.10.2001 privind aprobarea de a achiziționa prin negociere cu o singură sursă tehnică de calcul și servicii. Se precizează că în etapa I în baza contractului din /26.11.2011 au fost dotate 120 de laboratoare, iar în etapa a II-a conform contractului din 19.11.2002, 1.100 laboratoare. Se arată de asemenea că în baza acestui proiect în fiecare școală sunt instruiți minim 2 administratori și 6 profesori. Se propune achiziționarea în 2003 a unor produse și servicii în valoare de 50 milioane de dolari.

Ministerul Finanțelor Publice a dat aviz negativ acestei solicitări, susținând că datele privind implementarea proiectului nu erau corelate cu indicatorii aprobați prin bugetul pe 2003 pentru „asigurarea logisticii prin dotarea școlilor cu calculatoare”. În bugetul pe anul 2003 era prevăzut a se achiziționa 2.259 laboratoare informatice. Se arată de către Ministerul Finanțelor că efortul bugetar suplimentar ar fi de 1.800 miliarde lei / 3 ani.

Există indicii în sensul că propunerea de emitere a hotărârii de guvern pentru derularea etapei a III-a a fost de mai multe ori respinsă de Ministerul Finanțelor pentru astfel de necorelări și pentru nejustificarea achiziției. Prin HG 1108/25.09.2003 s-a aprobat continuarea de către Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului a proiectului SEI prin atribuirea în 2003 a unui contract de tip leasing financiar.

După emiterea hotărârii de guvern, în luna octombrie 2003, firma HP a notificat Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului că valabilitatea scrisorii prin care în data de 15.10.2002 își exprima acordul de înlocuire cu firma FSC a încetat arătând că structura grupului de furnizori redevine cea aprobată prin Memorandumul din 07.09.2001.

Ca urmare a excluderii firmei Fujitsu Siemens Computers din grupul de furnizori, Claudiu Florică – director FSC a făcut mai multe sesizări / notificări în atenția SGG și a MECT.

La data de 17.12.2003, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului prin ministrul Athanasiu Alexandru a semnat cu S.C. Siveco România S.a. contractul nr. 44768/17.12.2003 în valoare de 20 milioane dolari, cu o perioadă de derulare de 8 luni și cu o perioadă a leasingului de 3 ani.

În luna decembrie 2003, a fost încheiat un contract de cesiune între Siveco, S.C. Hewlett Packard și Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului prin care contractul a fost cesionat integral.

Există indicii în sensul că achiziția s-a făcut prin negociere directă cu încălcarea dispozițiilor legale și la o valoare de peste 30-40% față de prețul pieței. Pentru produse de același tip, firmele Fujitsu Siemens Computers și Bull depuseseră oferte cu 30 – 40% mai mici.

De asemenea, există indicii în sensul că serviciile prevăzute în Contract nu au fost furnizate fiind recepționate și decontate în mod nelegal.

Etapa a IV-a

Prin HG nr. 1685/14.10.2004 a fost autorizat Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului a fost autorizat să achiziționeze tehnică de calcul și servicii prin intermediul unei finanțări de tip leasing financiar în valoare de 96 milioane dolari. La art. 1 din Cuprinsul hotărârii se arată că se aprobă extinderea de către MEC a proiectului de interes național, sistemul educațional informatizat prin atribuirea în anul 2004 a unui contract de furnizare prin leasing financiar și încheierea unui contract de achiziție publice de produse și servicii similare, avându-se în vedere evitarea incompatibilităților sau a dificultăților tehnice de operare și întreținere în raport cu echipamentele și serviciile deja achiziționate în cadrul proiectului.

La art. 3 din HG se precizează că plata avansului, a valorii reziduale, precum și a comisioanele și taxelor aferente se asigură de la bugetul de stat prin bugetul MEC în limita sumelor aprobate anual cu această destinație.

Contractul a fost încheiat prin negociere directă cu firma Siveco care îi avea ca și subcontractori pe HP și IBM pentru furnitura de hardware.

Există indicii în sensul că în luna iunie 2004, FSC și Softwin au depus o scrisoare de intenție pentru derularea etapei a OV a proiectului, prețurile oferite fiind mult sub valoarea ofertată de firma Siveco.

În luna decembrie 2003, secretarea de stat Mihnea Costiu a emis un punct de vedere potrivit căruia inițiativa Fujitsu Siemens de a înainta documentație de ofertă este neîntemeiată pe fond și neacceptabilă întrucât oferta firmei nu răspundea cerințelor MEC. Se arată că firma Fujitsu Siemens nu avea experiență în domeniul proiectelor educaționale în România, în special în ceea ce privește integrarea de proiect și nu a oferit o soluție globală.

Tot în cadrul acestui punct de vedere se arată că firma Fujitsu Siemens nu a participat la niciuna din fazele anterioare ale proiectului, nici în calitate de contractant, nici în calitate de subcontractant, colaborarea dintre firma Fujitsu Siemens și Grupul de firme furnizoare Siveco România – Compaq România – HP România- IBM România, limitându-se la furnizarea de către o terță firmă a unor echipamente produse de Fujitsu Siemens cu acordul explicit al firmei HP.

Secretarul de stat, Mihnea Costoiu susține că proiectul SEI a fost aprobat în 2001, ca un parteneriat cu Siveco România – Compaq România – HP România - IBM România, firme care au demonstrat un sprijin „deosebit de puternic” pentru Ministerul Educației prin donația efectuată în anul 2001, pentru derularea proiectului de admitere computerizată în licee la nivel național.

Prin ordinul Ministerul Educației și Cercetări 3641/21.03.2005 s-a dispus constituirea unei comisii de analiză a modului de derulare proiectului. Comisia a concluzionat că prețurile de achiziție a echipamentelor au fost cu cel puțin 50% mai mari decât cele de pe piață, că monitoarele au fost achiziționate la

prețuri duble că prețurile pentru soluțiile software au fost nefundamentate, iar prețul pentru asistență tehnică a fost exagerat. Urmare a verificărilor efectuate și a concluziilor formulate, comisia a recomandat suspendarea etapei a IV-a a proiectului, verificare modulului de derulare a fazelor 1, 2 și 3 și pregătire unei licitații pentru faza a IV-a.

Există indicii în sensul că achiziția s-a făcut prin negociere directă cu încălcarea dispozițiilor legale și la o valoare de peste 30-40% față de prețul pieței. Pentru produse de același tip.

De asemenea, există indicii în sensul că serviciile prevăzute în Contract nu au fost furnizate fiind recepționate și decontate în mod nelegal.

Încheierea contractului în aceste condiții și efectuarea unor plăți nelegale a fost posibilă cu implicarea unor persoane din cadrul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului (precum și a unor persoane din cadrul firmei Siveco și a partenerilor acesteia).

Prin Ordinul nr. 5149/26.10.2004, Ministrul educației și cercetării a stabilit comisia de evaluare, echipa de management, directorul de proiect și totodată a aprobat nota mandat.

În baza obiectivelor stabilite comisia de negociere a întocmit și înaintat firmei S.C. Siveco România S.A. invitația de participare și caietul de sarcini. Negocierile cu firma S.C. Siveco România S.A. s-au purtat pe durata a patru întâlniri și s-au încheiat minute ale acestora. Din raportul întocmit în data de 15.11.2004 rezultă că a fost agreată oferta depusă de firma S.C. Siveco România S.A. în data de 02.11.2004. Raportul menționează că în urma negocierilor s-a obținut o serie de facilități și reduceri de preț față de etapa a III-a. În vederea derulării contractului de leasing Ministerul Educației și Cercetării a emis scrisoarea de confort. Prin această scrisoare de confort Ministerul Finanțelor și Ministerul Educației și Cercetării confirmau că „vor asigura fonduri suficiente de la bugetul de stat aprobat de Parlament pe toată durata facilității și a contractului de leasing corespunzător”. Pentru asigurarea fondurilor necesare desfășurării

etapei a IV-a Ministerul Educației și Cercetării a încheiat cu AGV International Leasing NR 8 GmbH & Co Inter KG contractul de leasing financiar nr. 515-000 002/18.11.2004 în valoare de 95.990.795 USD. Contractul de leasing a intrat în vigoare la data de 30.06.2005 și avea ca termen de finalizare data de 31.10.2009. Operațiunea de leasing a fost concepută să se desfășoare pe 13 tranșe de livrare aferente celor 13 seturi de echipament care urmau a fi achiziționate de utilizator, prima plată urmând să fie făcută în luna aprilie 2006.

Echipa de control din cadrul Agenției NAF- Direcția Generală de Inspecție Fiscală – Direcția de Control Financiar urmare a verificărilor efectuate în perioada martie – aprilie 2005 cu privire la aspectele sesizate de firma Fujitsu Siemens Computers a încheiat procesul verbal din 26.04.2005 în cuprinsul căruia a constatat mai multe nereguli în ceea ce privește derularea procedurii de achiziție și încheierea contractelor de leasing.

Direcția de Audit din cadrul Ministerul Educației și Cercetării urmare a verificărilor efectuate în perioada 6 ianuarie 2005 – 31 ianuarie 2005, în baza Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr. 3111/05.01.2005, a constatat că în ceea ce privește etapa I a Programului SEI, fiind asigurate sursele de finanțare exista posibilitatea să se organizeze și să se desfășoare licitație publică în vederea achiziționării laboratoarelor informatice. A constatat de asemenea, că pentru nici una dintre etape anunțul de atribuire al Contractului nu a fost publicat în Monitorul Oficial, că nu există recepții finale pentru toate laboratoarele informatizate contractate. Auditorii au propus realizarea unor verificări împreună cu specialiști din domeniul informaticii pentru a urmări concordanța dintre prevederile contractuale, pe de o parte, și cantitățile și configurația laboratoarelor informatizate, pe de altă parte. Dat fiind faptul că pentru etapa a IV-a contractul în valoare de 95.990.795 USD nu fusese lansat, comisia de audit propunea să se analizeze oportunitatea renegocierii acestuia.

Prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării din /21.03.2005 a fost constituită o comisie pentru a analiza documentele aferente Proiectului SEI, contractele

încheiate de Ministerul Educației și Cercetării cu societatea Siveco și pentru a analiza prețul pieței pentru produsele contractate cu firma Siveco. Prin raportul întocmit de comisie se concluzionează:

„1. Prețurile de achiziție ale echipamentelor sunt mai mari decât cele existente pe piață pentru produse similare cu cel puțin 50%.

1.1. Monitoare de 15 ”” color oferite 4 ani consecutiv cu prețuri variind între 198 USD și 184 USD, reprezintă la ora actuală dublul prețului de piață (vezi documentația anexată).

1.2. Calculatoarele au fost contractate ca „brand name” reducându-se astfel posibilitatea de achiziție din surse alternative. În același timp ele au fost aduse sub formă de componente și asamblate în România, pierzându-se astfel calitatea de „brand name”. În aceste condiții prețurile pentru sistemele livrate sunt duble față de prețurile pieței pentru produse similare (vezi documentația anexată).

1.3. Echipamentele pentru centrul de date sunt neomogene (IBM, HP). Consecințele directe sunt creșterea costurilor de instruire, exploatare, întreținere și reparații. Sunt necesare atât achiziția SGBD Oracle cât și DB2, precum și a licențelor client aferente. Prețurile echipamentelor sunt foarte ridicate, inexplicabil solicitându-se prețuri identice pentru echipamente cu performanțe diferite”.

Comisia concluzionează de asemenea că prețurile de achiziție a soluțiilor software nu sunt fundamentate și depășesc prețurile pieței. Se arată de asemenea că inexistența unor specificații clare ale MEDC și a unor licitații reale a dus la prețuri de achiziție exagerate atât pentru echipamente cât și pentru software. Pe cale de consecință, comisia constituită din specialiști – profesori universitari de la ASE București, Universitatea Politehnică din Timișoara, Universitatea Tehnică Cluj Napoca, specialiști din cadrul Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului și Ministerul Educației și Cercetării a recomandat suspendarea etapei a IV-a a Proiectului SEI pentru analiză, elaborare de specificații clare și

efectuarea unei licitații. Se recomanda de asemenea declanșarea la nivel central și local a unor activități de analiză a modului în care s-au realizat fazele I – III ale Proiectului și a rezultatelor obținute, precum și utilizarea catedrelor de specialitate din învățământ pentru consultanță, proiectarea și implementarea unor aplicații informatice necesare ministerului.

Constatările inspectorilor ANAF, a comisiei de audit și respectiv a comisiei de specialitate instituită prin Ordin al ministrului se coroborează cu declarațiile martorilor audiați în cauză, precum și cu aspectele sesizate de firmele a căror participare la o procedură de achiziție a fost restricționată conducând la concluzia că prin negocierea cu firmele Siveco, IBM, HP, Compaq, încheierea contractului cu firma Siveco și acceptarea cesionării de către aceasta a contractului s-a urmărit de fapt favorizarea firmei Siveco și a firmelor colaboratoare în condițiile în care specificațiile tehnice ale livrabilelor din caietele de sarcini conduceau către firma IBM sau Compaq, iar specificațiile tehnice pentru software către firma Siveco, este cert că a fost înlăturată posibilitatea unei participări competitive într-o procedură de achiziție.

Există de asemenea indicii rezonabile în sensul că achizițiile în cadrul Programului SEI au fost efectuate la prețuri cu până la 50% mai mari. Astfel se justifică și scăderea semnificativă a prețului acceptată de firma Siveco în cadrul etapei a IV-a a Proiectului.

În ceea ce privește, continuarea Proiectului cu firma Siveco în cadrul etapei a IV-a, deși actele de control recomandau efectuarea unei proceduri de achiziție, din probatoriul testimonial a rezultat că aceasta a fost impusă de condițiile împovărătoare ale contractului de leasing financiar care era în derulare.

Raportat la modalitatea de derulare a contractului și declarațiile martorilor audiați în cauză putem concluziona că există indicii rezonabile și cu privire la săvârșirea unor infracțiuni de corupție, respectiv trafic de influență și luare de mită.

Având în vedere cele de mai sus, constat că, pentru stabilirea corectă și completă a situației de fapt vizând săvârșirea de către numiții:

1. MIHĂILESCU PETRU ȘERBAN (în prezent senator – Parlamentul României)

a infracțiunilor de instigare la abuz în serviciu prev. de art. 47 C pen. rap. la art. 297 C pen. rap. la art. 309 C pen., trafic de influență prev. de art. 7 din Legea 78/2000 rap. la art. 291 C pen., și spălare de bani prev. de art. 29 din Legea 656/2002, cu aplicarea art. 35 și art. 38 C pen. și cu aplic. art. 5 C pen.

2. ECATERINA ANDRONESCU (în prezent senator – Parlamentul României) a infracțiunilor de abuz în serviciu prev. de art. 297 C pen. rap. la art. 309 C pen., luare de mită prev. de art. 7 din Legea 78/2000 rap. la art. 289 C pen., trafic de influență prev. de art. 7 din Legea 78/2000 rap. la art. 291 C pen. și spălare de bani prev. de art. 29 din Legea 656/2002, cu aplicarea art. 35 și art. 38 C pen. și cu aplic. art. 5 C pen.

se impune efectuarea unor acte de urmărire penală.

Relativ la cele expuse, în conf. cu dispozițiile art. 109 alin. 2 din Constituția României, art. 12, art. 16 alin. 2 și art. 19 din Legea nr. 115/1999, republicată, privind responsabilitatea ministerială, ale Deciziei nr. 665/05.07.2007 a Curții Constituționale precum și ale Deciziei nr. 270/10.03.2008 a Curții Constituționale și având în vedere că

aceștia au calitatea de senator se impune sesizarea Parlamentului României – SENATUL ROMÂNIEI, pentru solicitarea avizului necesar urmăririi penale.

Față de cele arătate, propun sesizarea Parlamentului României în vederea declanșării procedurilor pentru obținerea avizului necesar urmăririi penale.